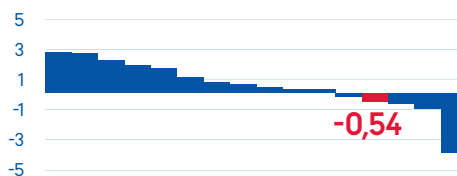

VEONDUS JA LAONDUS

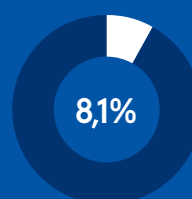
Kõige enam mõjutatud on olnud sõitjateveo sektor, kauba-veos ei ole viiruskriisi mõju olnud märgatav. Valdkond pakub baasteenust teistele majandusharudele ning edasine areng sõltub majanduse üldisest käekäigust, aga ka riigi poliitikat. Uusi võimalusi pakub alternatiivsete kütuste kasutuselevõtt ja transpordi elektrifitseerimine, kuid kriis võib mõjutada ettevõtete võimekust uutesse tehnoloogiatesse investeerida. Laonduse tulevikuväljavaateid võib toetada kriisiga tekkinud suuremate laovarude hoidmise trend ja rahvusvaheliste e-kaubanduse platvormide kiire kasv.

KRIISILE VASTUPANUVÕIME INDEKS

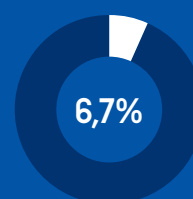
(-5...+5)

OSATÄHTSUS
TÖÖHÖIVES
(2019)

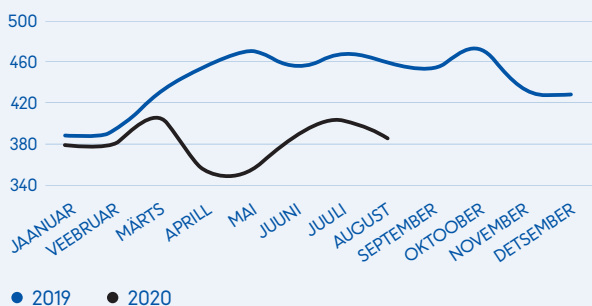

OSATÄHTSUS
LISANDVÄÄRTUSES
(2019)

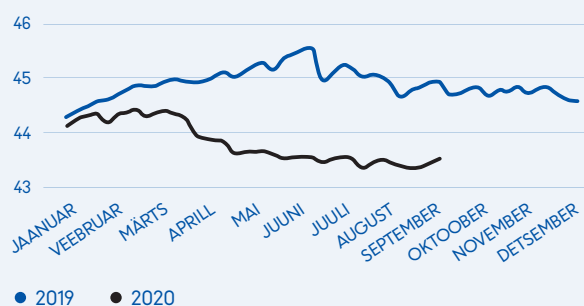
ETTEVÕTETE KUUKÄIVE, 2019-2020

DEKLAREERITUD KÄIVE, MILJONITES EURODES

TÖÖSUHTED KOKKU, 2019-2020

DEKLAREERITUD TÖÖSUHTED, TUHANDETES

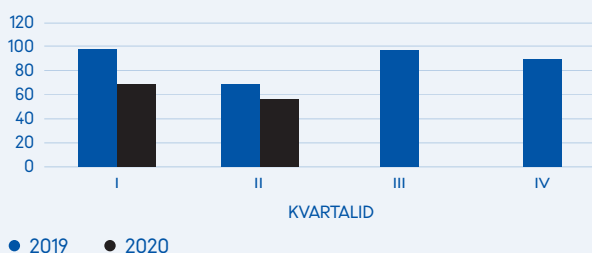

KUUKÄIBE MUUTUS ALLHARUDE KAUPA, 2020 VÕRRELDES 2019. AASTA SAMA KUUGA

HARU / KUU	JAANUAR	VEEBRUAR	MÄRTS	APRILL	MAI	JUUNI	JUULI	AUGUST
MAISMAAVEONDUS JA TORUTRANSPOORT	-4,8%	1,1%	-5,4%	-22,0%	-25,2%	-14,8%	-14,7%	-14,0%
VEETRANSPOORT, ÕHUTRANSPOORT	31%	-13,2%	-9,3%	-59,0%	-68,6%	-36,9%	-46,5%	-46,2%
LAONDUS JA VEONDUST ABISTAVAD TEGEVUSALAD	-2,7%	-2,9%	-4,8%	-15,4%	-14,9%	-9,0%	-1,8%	-9,2%
POSTI- JA KULLERTEENUS	4,9%	-13,0%	-6,1%	-3,0%	1,4%	9,7%	-14,6%	-4,2%

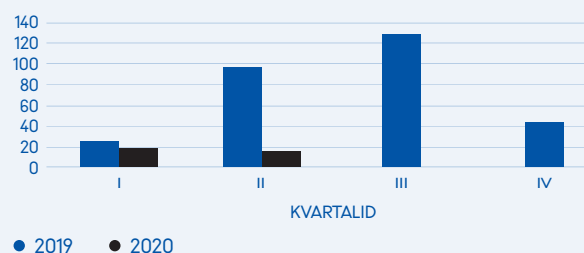
ETTEVÕTETE INVESTEERINGUD MATERIAALSESSE PÕHIVARASSE, 2019-2020

MILJONITES EURODES

ETTEVÕTETE KOGUKASUM (-KAHJUM), 2019-2020

MILJONITES EURODES

VIIRUSKRIISI MÕJUKANALID

- Sõitjateveo sektoris toimus piiride sulgemise, turismisektori kokkutõmbumise ja kaugtöö tegemise tõttu suur nõudluse vähenemine.
- Kaubaveo sektor oli viiruskriisist suhteliselt vähe mõjutatud ning veod jätkusid endiselt. Seda toetas asjaolu, et inimeste tarbimine ei ole märgatavalt vähenenud.
- Vee- ja õhustranspordile on viiruskriis mõjunud kõige rängemalt – kuised müügikäibed on langenud kuni 70% ning olulist taastumist ei ole toimunud.
- Paremas seisus olid need ettevõtted, mis tegelesid mitme ärisuunaga ja riskid olid rohkem hajutatud. Kitsalt ühele tegevussuunale on keskendunud eelkõige väikefirmad, mida ähvardab pankrotistumine või ülevõtmine – turg konsolideerub.
- Keerulises seisus on need ettevõtted, mis on investeerinud uude tehnikasse, kuid ei saa seda plaanitud mahus kasutada. Nii tehnika seismine kui ka pangale tagastamine tähendab ettevõtte jaoks suurt rahalist kaotust.

STRATEEGIAD KRIISI ÜLEELAMISEKS JA TULEVIKUS

- Esialgne strateegia oli vältida inimeste koondamist, et kriisi möödudes oleks võimalik neid uuesti rakendada.
- Kasutati palgatoetuse meedet töökohtade säilitamiseks.
- Vähendati püsikulusid – läbi mittevajalike kulude kärpimise ja seejärel inimeste koondamise.
- Efektiivsuse tõstmise eesmärgil protsesside digitaliseerimine ja automatiseerimine.
- Personali sisemine koolitamine, et töötajad oskaksid muutunud keskkonnas oma tööülesannetega paremini hakkama saada.

TEGURID, MILLE OSAS VALITSEB TULEVIKUS SUUR EBAKINDLUS

Majanduse üldine seisund ja taastumise kiirus

Keskonnapoliitika

VÕIMENDUNUD TRENDIDEGA SEOTUD ÄRIVÕIMALUSED JA RISKID

Rohepöore ja alternatiivsed kütused – keskkonnasäästu eesmärgil vähendatakse regulatsioonide ja nõuetega CO₂ heidet – kütusekulu vähendamine ja üleminek alternatiivsetele kütustele, raudtee elektrifitseerimine jt. Kriis võib vähendada ettevõtete suutlikkust uutesse tehnoloogiatesse investeerida. Seoses rohepöördega kasvab ka keskkonnaspetsialistide vajadus tööturul.

Suuremad laovarud – kui varem püüti rakendada täppistarnet ja laovarusid minimaalsena hoida, siis kriisi tõttu kasutatakse vastupidist taktikat ning laoiseise püütakse kasvatada, et varud oleks piisavad, sh vähendada sõltuvust Kagu-Aasia tarnetest.

Protsesside digitaliseerimine – kriis on kiirendanud neid protsesse nii veonduses kui laonduses, et muuta protsesse efektiivsemaks. Näiteks pilootprojektina plaanitakse kasutusele võtta Eestit, Poolat, Leedut ja Lätit hõlmav elektrooniline veoseleht. Raudteel plaanitakse muuta tööalane suhtlus Venemaa ja Lätiga täiesti elektrooniseks plaanitud kiiremini. Lähiaastatel automatiseeritakse rongiliiklus, millega sisuliselt kaob vajadus vedurijuhi kabiinis viibimise järele.

Kontaktivabad lahendused ja muutused teenuste disainis – erinevate teenuste juures püütakse vähendada teenindaja osa saavutamaks nii efektiivsusvõitu kui ka vähendamaks nakkusohu. Osad teenused (näiteks lennujaamades ülegabariidilise pagasi eest maksmine) muutuvad kontaktivabaks. Nakkusohu püsimine võib kaasa tuua ka reisiterminalide senisest erineva disaini, et vähendada haiguste leviku tõenäosust.

SEKTORI ETTEPANEKUD RIIGI TEGEVUSEKS, ET TOETADA ETTEVÕTETE PIKAAJALIST KONKURENTSIVÕIMET

- Riigihangetel rohkem paindlikkust – pikkade lepingute sõlmimisel on keeruline ette näha tegevuskeskkonna muutust (kütusehinnad, koroonakriisi sarnased ootamatused jne).
- Rohkem investeeringuid taristusse, et oleks võimalik teha raskemaid ja suuremahulisemaid vedusid. Vähem vedusid tähendaks ka keskkonnasäästu.
- Keskkonnasäästlikesse lahendustesse investeerimise toetamine – see muutub eriti aktuaalseks, kui nõudeid kiirelt rängemaks muudetakse. Näiteks Saksamaa toetab seetõttu alternatiivkütustel (LNG) veokite kasutuselevõttu.
- Kütuseaktsiiside seadmisel pidada silmas teiste Balti riikide taset, et tagada siinsetele ettevõtetele samaväärne konkurentsipositsioon.
- Korrekse maksukäitumise tagamine sektoris.
- Strateegiliste transpordiettevõtete ja avaliku liiniveo toetamine läbi kriisi.

“ Transpordisektor on majanduse peegel.